

davni Grki so pa drugače sodili o pevanju cikad in niso imeli dosti slave in pohvale zanje. Kedar je Homer hotel povedati, kako sladko govore trojanski starci, tedaj je primerjal njih govor s sladkim pevanjem cikad. Pri starodavnih Grkih je bila cikada simbol glasbe, in zato vidimo pogostokrat naslikano cikado, kako sedi na strunah harfinih.

Grška pravljica pripoveda, da sta se na harfi skušala umetnika Eunom in Ariston. Pri sviranju počí nenkrat Eunom struna, na to pa prileti cikada vsede se mu na harfo, in je mesto počene strune tako lepo pevala, da je Eunom stavo dobil.

Tudi starodavni Lokrijci so imeli na svojem denarju podobo cikade, in kako je prišlo do te navade, o tem imajo čudno pripovedko, v katero je vpleten tudi Herkul. Platon omenja in hvali pevanje cikad, in Anakreon jim je posvetil celo eno odo, v katerej jih preslavja in bogovom primerja. Naravno je, da so starodavni Grki te svoje ljubljence v kletkah imeli, kakor delajo še dandanes Kitajci, da se nasladjujejo z njihovim pevanjem. Tudi jedli so cikade, in ker so bili sladko snedci, zato so jih izbirali. Aristotelj namreč pripoveda, da so najokusnejše in najslajše ličinke, a med razvitimi živalicami najpreje mladi samci, pozneje še le samice, kedar so polne jajčkov.

Kedar čitamo te slavospeve, tedaj se nam nehote vsiljuje misel, da glasbeni ukus starodavnih Grkov ni bil nič kaj razvit. Dandanes gotovo ne bi nikdo cikadam peval himen in o čujmo, kaj nam je napisal o tem milozvočnem petju glasoviti učenjak angleški Shaw: „Ob toplem letnem času, največ od poludne pa do večera, izvajajo cikade v Afriki tako strašansko cvrčanje in tako neprijeten šum, da človeka ušesa bole. Najnadležnejše in najhujše pa so one žuželke, ki na vejah sede, ter dve, tri ure brez odduška čvrče. Ta čas bi človek radi presilne vročine rad mirno počival, pa ne more, in poloti se ga nevolja. Grške cikade so morale imeti vse drug, nežnejši in milozvočnejši glas, ako ne, tedaj so morali izvrstni Homerovi govorniki, s katerimi so cikade primerjali, biti brbljavi kričači“.

Za svoje cvrčanje imajo cikade posebne organe. Cikade vročih krajev so mnogo večje od evropskih in cvrčanje jim je dokaj močnejše. Kedor prvi pot stopi v tropski gozd, ne more se dosti načuditi zvokom in cvrčanju cikad. Glas se jim dostikrat sliši na angleško miljo daleč.

Vsi cvrčki so bojazljivi in leni, in ožive samo ondaj, kedar jih solnce opoludne pripeka. V rodu so s stenicami, ter spadajo v razred kljunačev. S kljunom se zabrodejo v mladike in srčejo iz njih sok. Iz vsake take rane leze pozneje osladek sok, ki se na zraku posuši.

Cvrčkov poznajo dandanes petsto vrst. Večina jih živi v toplem pasu. V južnej Evropi jih je samo osemnajst vrst, dalje na sever so čedalje redkejše. Najlepši cvrček živi na Sundajskem Otočju. Kedar se jih nabere

četa, tedaj se jim cvrčanje na ure daleč razlega, blizo njih pa kar ni moči prestajati.

Jesenov cvrček živi vzlasti na črnem jesenu, in nahaja se po vsej južnej Evropi, pri nas na Primorskem in v Dalmaciji. Iz ran, ki jih cvrčki naskajo, leze na osladek sok, ki se na zraku posuši in prihaja v trgovino z imenom „mana“. Največ mane pa dobivajo na ta način, da drevo z nožem narežejo. Mana se upotrebjuje v zdravilstvu. Mana svetega pisma pa je bila kaj pak vse druga stvar. V osrednej Evropi žive štiri vrste cvrčkov ali cikad.

(Dalje nasl.)

Naši dopisi.

Iz ljubljanske okolice dne 27. decembra 1888. (*Učiteljska konferenca.*) Tukajšnjega okraja učitelji bomo imeli za tekoče 1888/9. šolsko leto dne 16. januarja 1889. svojo uradno letno konferenco ob 9. uri predpoldne v II. mestni deški šoli na „cojzovem grabnu“ v Ljubljani se sledečim dnevnim sporedom:

1. Zborovanje se otvori in volita se dva zapisničarja.
2. Sledi poročilo gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika.
3. Kako naj učitelj deluje, da od svoje strani pospešuje boljše (večje) spoštovanje učiteljskega stanu? Poročajo o tem: gospoda učitelja France Lovšin in Avgust Pirc ter gospodična učiteljica Ivana Tominec.
4. Katera metoda je pri pisnem poduku vporabljovati, da so učenci ne le lepo, nego tudi ročno pisati privadijo? Poročovalci so gospoda učitelja France Černagoj in Josip Svetina ter gospodična učiteljica Kristina Zadnikar.
5. Poročilo knjižničnega odseka in sicer:
 - a) o stanu okrajne učiteljske knjižnice:
 - b) o onih spisih, namenjeni šolski mladini, kateri izdani bili so po zadnji konferenci, osobito o tem, kako ti spisi namenu svojemu ugajajo. Poročevalec je g. knjižnični prvomestnik sam.
6. Izvolita se dva zastopnika učiteljev, katera bodeda jih med prihodnjo 6 letno dobo v c. kr. okrajnem šolskem svetu tega okraja zastopala.
7. Prosti samostalni nasveti posameznikov, kateri naj se pa zadnji čas do dne 10. januarja 1889. pismeno sestavijo ter g. konferenčnemu predsedniku dpošljejo in izroče.

Referate k III. in IV. točki dnevnega reda imajo poročevalci pismeno izdelati ter je po dovršeni razpravi pri konferenci izročiti g. predsedniku (konferenčnemu).

Šolska voditeljstva naj ta dnevni red objavijo svojemu podrejenemu učiteljskemu osebju, kakor to vелеva § 45. državne šolske postave iz dne 14. maja 1869. leta državnega zakonika list stev. 62.

V konferenčnim obziru gotovo v tekočem šolskem letu učitelji „ljublanske okolice“ prvenstvo odnesemo. Na zdar!

Vsem polnonaslovljenim gospodom sobratom in gospodičnam sotrudnicam po vseh milih slovenskih pokrajinah tu javno potjo vošči in iz srca želi srečno veselo novo leto.

Vaš

sobrat Venceljnov.

Iz Postojne 29. dec. — Dne 16. dec. bil je XXII. občni zbor Čitalnice Postojnske. Po jedrnatem nagovoru predsednikovem, poročilu tajnikovem in blagajnikovem bila je volitev odbora za bodoče leto, koja je tako-le izpadla: Gg. Alojzij Kraigher (predsednik); Anton Bilc (podpredsednik); Jakob Dimnik (tajnik); Jurij Kraigher ml. (blagajnik); Fran Gestrin (knjižničar); Alojzij Lavrenčič in Janez Thuma (odbornika). Sklenilo se je, da si naroči Čitalnica za bodoče leto nastopne časopise: „Brus, Dolenjske Novice, Dom in Svet, Dom i Sojet (hrvatski), Edinost, Mir, Novice, Slovanski svet, Slovenski Gospodar, Slovenski Narod, Soča, Učiteljski Tovariš, Vrtec, Zvon, Laibacher Zeitung, N. fr. Presse, Politik, Südsteierische Post, Fliegende Blätter, Ueber Land und Meer in Schwarz gelb.“ —

Dogovorilo se je tudi, da se vpiše društvo v „Družbo sv. Mohora“, „Slovensko Matico“, „Glasbeno Matico in Hrvatsko Matico“. —

Na predlog g. Alojzija Lavrenčiča bil je mecen slovenski, gospod Josip Gorup, jednoglasno z navdušenimi živiočlici imenovan častnim članom Postojnske Čitalnice.

Razven Silvestrove veselice (v čast odhajajočemu bivšemu predsedniku g. dr. Jakob Šeguli) napravi Čitalnica še štiri predpustne veselice in sicer dne 13. januarja, 2. februvarja v prid Miroslav Vilharjevemu spomeniku. 17. februvarja in na pustno nedeljo. Za vse veselice pripravljen je prav zanimiv program. —

Naše socijalne razmere se nekam boljšajo, nadjamo se, da se skoraj povrne blažena edinost insloga mej prvaki, kar bode gotovo na korist vsim tukajšnjim prebivalcem. —

V Železnikih je 29. t. m. zvečer ob 10. uri umrl po dolgi in mučni bolezni, član ondotne znane Levičnikove rodbine, v. č. g. Franc Levičnik, bivši kaplan na Polšniku, na Trehelnim, v Št. Kancijanu pri Dobrovi ter poznejši župnik na Prežganji in pri Mariji Devici v Polji pri Ljubljani. Bil je ranji kinč katoliškega duhovstva, zvesti državljani in narodnjak, čislani, spoštovani in ljubljani od vsih, ki so ga poznali. Bode naj priporočen vsem v blag spomin. L.

Iz Ljubljane. — Tajni svetovalec njegovega Veličanstva cesarja knezoškof dr. Misija. Škofija ljubljanska in z njo dežela Kranjska prejela je lepo novoletnico in nov dokaz cesarjeve naklonjenosti, s katerem

se sme ponašati posebno duhovščina naša. Nj. Veličanstvo imenovalo je namreč, kakor naznanja gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju dne 31. decembra z Dunaja došli brzojav, milostivega gospoda knezoškofa za svojega tajnega svetovalca s pridevkom „ekscelenca“ (preuzvišenost). Z naznanilom te vesele novice omenjati nam je še izredno slavnega glasu, na katerem je gospod knezoškof ljubljanski v visokih in najmerodajnejših svetnih in duhovniških krogih zunaj dežele Kranjske. Vrh tega je znano, da nima le ljubljanski knezoškof merodajni glas pri škofovskih konferencah, temveč da tudi najvažnejša poročila izvirajo njegovemu peresu.

Najvišje odlikovanje knezoškofa dr. Misija bode toraj gotovo veselo odmevalo daleč čez meje dežele Kranjske v konservativnih in vernih krogih širje avstrijske domovine.

Ob enem z knezoškofom ljubljanskim, prejela sta enako najvišje odlikovanje tudi knezoškof Zwerger v Gradcu in pa knezoškof Aichner v Briksnu.

— Novomeške c. kr. okrožne sodnije predsednik postal je nadsodnijski svetovalec gosp. Jos. Gerdešič v Ljubljani. Z veseljem in zadostenjem pozdravljalo se bode to imenovanje v vsi deželi, pa še v širjih krogih. Čestitamo!

— Slovenskega mecena Josipa Gorupa imenoval je mestni zastop ljubljanski za častnega meščana. Naravno da svojo radost nad velikodušnimi darovi gospoda Gorupa tako dostojnim načinom izraža zastop bele Ljubljane. Toda ustanove Gorupove in njigov sad za Slovence trajal in pretrajal bode stoletja in pozni potomci našega rodu slavili bodo še ime Gorup-ovo skupaj in v eni vrsti z onimi možmi naroda našega, ki so vodili dela reševanja in oživljenja in zlaganja našega naroda: Slovenije.

— Pri današnjem žrebanji 4% deželnega posojila Kranjsko bile so zžrebana sledeča dolžna pisma v izplačanje dne 1. julija t. l.: Št. 1. po 10.000 gld: št. 48. po 5000 gld. dalje št. 135, 153, 277, 399, 525, 589, 593, 723, 836, 913, 1150, 1155, 1156, 1226, 1269, 1293, 1465, 1852, 1857, 1911, 1935, 1952 in 2065 po 1000 gl. končno pa št. 52, 117, 135, 193, 209, 251, 303, 342, 378, 418, 424, 437, 475, 620, 683, 764, 1007, 1067, 1072, 1149, 1332, 1540, 1694, 1843, 1904, 1967, 2066, 2095, 2313, 2337, 2339, 2395, 2403, 2411, 2420, 2599 2634, 2699, 2773, in 2912 po 100 gld.

— Božič brez zime. Letošnji Božič kaže nam zemljo v jesenskem ali spomladnem obrazu, nikjer nič snega, gorkote od 10—20 stopinj. blatne ceste in pota, nekatere dni deževje. Še le včeraj, novega leta dan po, pihala je zopet rezna burja v mrtvo podnebje in tako da se smemo nadejati vendar kmalu za naše polje in za ceste sila potrebne snežene odeje.